

Kitab Daniel - Nomer Pitung Puluh Sanga

Mbedhah Pambrontakan taun 1888: Piwulang saka Generasi Kapindho Adventisme Laodikia

Jeff Pippenger

2024-02-12

Generasi kapindho Adventisme Laodikia rawuh ing taun 1888, lan generasi iku kanthi simbolis kagambarake ing Yékhezkièl bab wolu, minangka nistha kapindho, kang dilambangaké déning “ruang-ruang citrané.”

Mulané aku banjur mlebu lan ndeleng; lah ana ing kono saben rupa barang melata, lan kéwan-kéwan sing nistha, lan sakehing brahala omahé Israèl, kagambar ana ing sakubengé témbok. Lan ing ngarsané padha ngadeg pitung puluh wong tuwané omahé Israèl, lan ana ing tengah-tengahé padha ngadeg Yaazanya bin Safan, saben wong nggawa pedamarané dhéwé ana ing tangané; lan kumelun menyan sing kandel mungguh. Panjenengané banjur ngandika marang aku, Hé anaking manungsa, apa kowé wis weruh apa sing ditindakaké para tuwa-tuwané omahé Israèl ana ing pepeteng, saben wong ana ing kamar gambaré dhéwé? awit padha kandha, Pangéran ora ndeleng kita; Pangéran wis nilar bumi iki. Yéheskèl 8:10–12.

Kamar-kamar gambaran iku nglambangaké rahasia-rahasia ala ing sajroning ati wong-wong kang dipratélakaké minangka para sepuh kuna, lan piala iku dhéwé wis digawa déning wong-wong mau ora mung menyang kamar-kamar pikirane, nanging uga menyang kamar-kamar pasucèné Gusti Allah.

Aja sira mangan rotiné wong kang mripaté ala, lan aja kepéngin marang panganané kang énak-énak; amarga kaya kang dipikir ana ing atiné, semono uga dhèwèké: “Mangana lan ngombéa,” mangkono pangandikané marang sira; nanging atiné ora bebarengan karo sira. Wulang Bebasan 23:6, 7.

Pialaning kamar-kamar gegambaran katulis ana ing tembok-tembok padaleman suci lan uga ing tembok-tembok pikiran para wong tuwa jaman kuna. Kamar-kamar gegambaran kang ndhelik saka pakulinan nistha kapindho ing Yehezkiel bab wolu, nglambangaké generasi kapindho Adventisme Laodikia, lan saka patang pakulinan nistha mau, pakulinan nistha kapindho njupuk wektu luwih dawa kanggo nekanaké sawijining pambrontakan korporat, sanadyan kabèh patang pakulinan nistha iku digambaraké minangka ditindakaké déning para priya kang kuduné dadi para pengreksa umat.

“Tandha kaslametan wis kapasang marang wong-wong ‘kang nggresula lan sambat marga saka sakehing kanisthan kang katindakaké.’ Saiki malaékat pati maju, kang ing wahyu Ézekièl kagambaraké déning para wong kang nggawa gegaman kanggo nyembelèh, kang marang wong-wong mau diparingi dhawuh: ‘Patènana nganti tumpes wong tuwa lan wong enom, para prawan, bocah-bocah cilik, lan para wanita; nanging aja

nyedhaki sapa waé kang ana tandhané; lan wiwitena saka pasuceneSun.’ Pangandikané nabi: ‘Wong-wong mau wiwit marang para sepuh kang ana ing ngarepé Pedalemané.’ Ézekièl 9:1–6. Pakaryan karusakan iku diwiwiti ana ing antarané wong-wong kang ngakoni dadi para penjaga kasukmané umat. Para juru jaga palsu iku sing kapisan padha tiba. Ora ana siji waé kang bakal melasi utawa ngéman. Para priya, para wanita, para prawan, lan bocah-bocah cilik padha nemahi karusakan bebarengan.” The Great Controversy, 656.

Pambrontakan sing nandhai tekane generasi kapindho iku kanthi mligi gegayutan karo kepemimpinan Adventisme Laodisia, kaya kang kawujud ana ing rapat General Conference taun 1888 ing Minneapolis. Iku dilambangaké déning ungkapan “para sepuhing brayat Israèl” lan uga déning “pitung puluh wong.” Pitung puluh pinituwa iku kang kagandhèng karo pakaryané Musa, lan golongan murid Yesus kang kapindho kasusun saka pitung puluh wong. “Pitung puluh” nggambaraké kepemimpinan, kaya mangkono uga “para sepuh.” Kanisthan kapindho maringi penekanan luwih tumrap kepemimpinan, lan kanthi mangkono maringi penekanan yèn kanisthan iku kagandhèng karo sawijining pambrontakan kolektif saka kepemimpinan.

Ing tengahing para wong tuwa kuna pitung dasa mau ngadeg “Yaazanya bin Safan.” Jeneng “Yaazanya” tegesé “dipunrungu déning Allah”, lan dhèwèké nggambaraké sawijining kapemimpinan sing mbrontak pas ing wektu Allah lagi ngandika, awit dhèwèké ngrungu Allah, nanging nampik ngrungokaké; amarga dhèwèké ngakoni yèn Allah wus nilar umaté, lan yèn Allah ora ndeleng apa sing kelakon ana ing kamar-kamar sing ndhelik. Yaazanya iku “putrané Safan,” lan jeneng “Safan” tegesé “ndhelikaké”. Tatanan generasi kapindho iku nggambaraké sawijining pambrontakan saka kapemimpinan sing mbrontak pas ing wektu Allah lagi ngandika, lan wong-wong mau pracaya yèn Allah ora ndeleng utawa ora nggatèkaké tindak-tanduké.

Piyambakipun Sister White nyathet bilih piyambakipun dipun-tuduhaké rembagan-rembagan para pimpinan Adventisme Laodikia sajroning General Conference taun 1888. Ing General Conference taun 1888, Gusti Allah nedahaké dhateng Sister White rapat-rapat para pimpinan ingkang dipunadani déning piyambakipun antawisipun sesami nalika piyambakipun ngira bilih Gusti Allah boten mireng. Ing ngriku, ing kasamaran kamar-kamare, piyambakipun ngucap ala marang Sister White, putranipun, saha para Sepuh Jones lan Waggoner. Piyambakipun pitados bilih saged ngandika kanthi bébas, awit Gusti Allah boten saged ningali piyambakipun wonten ing papan pribadhi, nanging Gusti Allah nedahaké rembagan-rembagan punika piyambak dhateng nabi wadon punika. Piyambakipun wonten ing satunggaling rapat badan, lan miturut inspirasi, piyambakipun saèstu sami mirengaken pesen udan pungkasan, nanging piyambakipun nampik kanggé mireng.

Punapa ta ingkang sampun ngasilaken satunggaling kepemimpinan ingkang mratelakaken pambrontakan ingkang mekaten cetha wonten ing taun 1888, saéngga Sister White mbandhingaken punika kaliyan pambrontakanipun Korah, Datan, lan Abiram?

“Nalika kowe dipadhangi déning Roh Suci, kowe bakal weruh sakehing durjananing piala ing Minneapolis iku kaya sakteméné, kaya dene Gusti Allah mirsani iku. Manawa aku ora tau ketemu kowe manèh ing donya iki, sumurupa kanthi temenan yèn aku ngapura marang kowe bab kasusahan, karisakan, lan aboting jiwa kang wus koktibakaké marang aku tanpa sabab apa-apa. Nanging marga saka jiwamu, marga saka Panjenengané kang wus séda kanggo kowe, aku kepéngin supaya kowe weruh lan ngakoni kaluputanmu. Kowe pancèn wus nyawiji karo wong-wong kang nglawan Rohé Gusti Allah. Kowe wus nduwèni kabèh bukti kang kokbutuhaké yèn Gusti makarya lumantar Sedulur Jones lan Waggoner; nanging kowe ora nampani pepadhang iku; lan sawisé pangraos kang koklilakaké, tembung-tembung kang kokucapaké nglawan kayektèn, kowe ora rumangsa siyap ngakoni yèn kowe wis tumindak luput, yèn wong-wong iki nggawa pawarta saka Gusti Allah, lan yèn kowe wis ngremhaké pawarta lan para utusané bebarengan.”

“Durung tau sadurunge aku weruh ing antarané umat kita rasa puas marang dhiri dhéwé sing mangkono kuwat lan rasa ora gelem nampani lan ngakoni pepadhang kaya sing katuduhaké ing Minneapolis. Aku wis dituduhaké manawa ora ana siji waé saka golongan sing ngreksa roh sing katuduhaké ing patemon iku bakal nampa pepadhang sing cetha manèh kanggo mbedakaké aji lan regané kayekten sing dikirim marang wong-wong mau saka swarga, nganti padha ngasoraké gumunggungé lan ngakoni yèn wong-wong mau ora digerakké déning Rohé Allah, nanging yèn pikiran lan atiné kebak prasangka. Gusti kapéngin ndhakèki wong-wong mau, mberkahi wong-wong mau, lan nambani wong-wong mau saka panyimpangané, nanging wong-wong mau ora gelem ngrungokaké. Wong-wong mau digerakké déning roh sing padha karo sing marahi ilham marang Korah, Dathan, lan Abiram. Wong-wong Israèl mau wis mantep arep nglawan sakèhé bukti sing mbuktèkaké yèn wong-wong mau luput, lan wong-wong mau terus waé lumaku ing dalan pambrontakané nganti akèh wong kasèrèd lunga kanggo bebarengan karo wong-wong mau.

“Sapa ta wong-wong iki? Dudu wong sing ringkih, dudu wong sing bodho, dudu wong sing tanpa pepadhang. Ing pambrontakan iku ana wong rong atus seket para pangeran kang misuwur ana ing satengahing pasamuwan, wong-wong kang kinormatan. Apa paseksene? ‘Sakèhé pasamuwan iku suci, saben wong ana ing antarané iku suci, lan Pangéran ana ing satengahé wong-wong mau: mulané apa kowé banjur ngluhuraké awakmu dhéwé ngungkuli pasamuwané Pangéran?’ [Numbers 16:3]. Nalika Korah lan para kancané padha sirna ana ing sangisoré paukumaning Allah, bangsa iku, kang wis padha diapusi déning wong-wong mau, ora weruh astaning Pangéran ana ing kaéloké iki. Esuké, sakabèhé pasamuwan padha nuduh Musa lan Harun, pangucapé, ‘Kowé wis matèni umaté Pangéran’ [Verse 41], lan pageblug tumiba marang pasamuwan, lan luwih saka patbelas èwu wong padha sirna.”

“Nalika aku nduwèni ancas arep ninggalaké Minneapolis, malaékaté Pangéran ngadeg ana ing sacedhakku lan ngandika: ‘Aja mangkono; Gusti Allah kagungan pagawean kanggo kowé tindakaké ana ing panggonan iki. Bangsa iki padha tumindak mbalèni pambrontakané Korah, Datan, lan Abiram. Aku wus mapanaké kowé ana ing

kalungguhanmu kang trep, kang ora bakal diakoni déning wong-wong kang ora ana ing pepadhang; wong-wong mau ora bakal nggatèkaké paseksènmu; nanging Aku bakal nunggil karo kowé; sih-rahmat lan pangwasaku bakal nyangga kowé. Dudu kowé kang diremèhké déning wong-wong mau, nanging para utusan lan kabar kang Dakutus marang umatingSun. Wong-wong mau wus nedahaké pangina marang pangandikané Pangéran. Iblis wus mbutakaké mripaté lan mblèsèraké pangadilané; lan kajaba saben jiwa mratobat saka dosa iki, yaiku kamardikan kang ora kasucèkaké iki sing ngina marang Rohé Gusti Allah, wong-wong mau bakal lumaku ing pepeteng. Aku bakal nyingkiraké kaki dian iku saka panggonané, kajaba wong-wong mau padha mratobat lan mèmper, supaya Aku bisa nambani wong-wong mau. Wong-wong mau wus nglelipur pandelenganing rohaniné dhéwé. Wong-wong mau ora kersa menawa Gusti Allah nduduhaké Roh lan pangwasané; awit wong-wong mau nduwèni roh sing ngece lan jijik marang pangandikaKu. Sikep sembrana, remeh-temèh, olok-olok, lan geguyon saben dina ditindakaké. Wong-wong mau ora nundhung atiné kanggo nggolèki Aku. Wong-wong mau lumaku ana ing semplahing geni kang disulut déning dhèwèké dhéwé, lan kajaba padha mratobat, wong-wong mau bakal padha turu ana ing kasusahan. Mengkéné pangandikané Pangéran: Tetepa ana ing papan kuwajibanmu; awit Aku nunggil karo kowé, lan ora bakal nilar kowé utawa nglirwakaké kowé.’ Tembung-tembung iki saka Gusti Allah ora wani daklirwakaké.”

“Pepadhang wus madhang Battle Creek lumantar sinar-sinar kang cetha lan padhang; nanging sapa ta ing antarané wong-wong kang melu njupuk pérangan ing pasamuwan ing Minneapolis sing wus teka marang pepadhang iku lan nampani bandha-bandha kayektèn kang sugih, kang Gusti wis ngutusaké marang wong-wong mau saka swarga? Sapa sing wus lumaku salangkah demi salangkah bebarengan karo Sang Pamimpin, Gusti Yesus Kristus? Sapa sing wus ngakoni kanthi kebak semangaté kang klèru, kawutanané, rasa drengkiné lan panyana-panyana ala, sarta panentangé marang kayektèn? Ora ana siji waé; lan marga saka suwéné anggoné padha nglirwakaké ngakoni pepadhang iku, pepadhang mau wis ninggalaké wong-wong mau adoh ing wingking; wong-wong mau ora wus tuwuh ing sih-rahmat lan ing kawruh bab Kristus Yesus Gusti kita. Wong-wong mau gagal nampani sih-rahmat kang diperlokaké, kang satemené bisa wus padha tampa, lan kang mesthiné wus ndadèkaké wong-wong mau dadi priya-priya kang rosa ing pengalaman agami.

“Panyekelan sikap ing Minneapolis iku, katoné, dadi alangan sing ora bisa kaluwihan, kang ing ukuran gedhé ngurung wong-wong mau bebarengan karo para kang mangu-mangu, para kang tansah takon-takon, bebarengan karo para panampiking kayekten lan pangwaosing Allah. Manawa ana krisis liyané teka, wong-wong kang wis suwé nglawan bukti sing katumpuk ing dhuwuring bukti bakal diuji manèh ing prekara-prekara kang ana ing kono padha cetha banget gagal, lan bakal angel tumrap wong-wong mau nampa apa kang asalé saka Allah lan nampik apa kang asalé saka kakuwasaning pepeteng. Mulané, mung dalan kang aman tumrap wong-wong mau yaiku lumaku kanthi andhap-asor, mbeneraké dalan-dalan tumrap sikilé, supaya wong lumpuh aja nganti kesasar saka dalan. Pancen gedhé banget bedané, karo sapa kita padha sesrawungan, apa karo wong-wong kang lumaku bebarengan karo Allah lan kang

pracaya sarta ngendel marang Panjenengané, utawa karo wong-wong kang nuruti kawicaksanané dhéwé sing dikira bener, lumaku ana ing pating sliring geni kang padha diobong déning awake dhéwé.”

“Wektu, kawigatosan, lan pegawean sing diperlokaké kanggo nglawan pangaribawané wong-wong kang wis nyambut gawé nglawan kayektèn iku wis dadi kapitunan kang nggegirisi; awit kita satemené bisa wis maju pirang-pirang taun ing kawruh kasukman; lan akeh, akeh jiwa bisa wis katambahake marang pasamuwan manawa wong-wong kang mesthiné lumaku ana ing pepadhang mau nerusaké anggoné ngudi supaya wanuh marang Gusti, supaya padha sumurup yèn miyosé Panjenengané wis kacawisaké kaya wayah ésuk. Nanging manawa mangkono akèh pegawean kudu katindakaké ana ing sajroning pasamuwan piyambak kanggo nglawan pangaribawané para buruh kang wis madeg kaya témbok granit nglawan kayektèn kang dikirim Allah marang umaté, jagad iki kaéwur ana ing pepeteng kang tinimbang.”

“Gusti Allah ngersakaken bilih para pengawal kedah tangi lan kanthi swanten ingkang manunggal nglairaken sawijining pesen ingkang temtu, maringi swantening kalasangka kanthi cetha, supados para umat sami enggal mapan wonten ing papaning kuwajibanipun lan nindakaken péranganipun wonten ing pakaryan ageng punika. Mangka pepadhang ingkang rosa lan cetha saking malaékat sanès punika, ingkang tumurun saking swarga kanthi kakuwasan ageng, mesthinipun sampun ngebaki bumi kanthi kamulyanipun. Kita sampun ketinggalan pirang-pirang taun; lan tiyang-tiyang ingkang ngadeg wonten ing kabegjan lan ngalang-alangi majengipun pesen piyambak ingkang dipun kersakaken Gusti Allah supados medal saking pasamuwan Minneapolis kados damar ingkang murub, kedah andhap-asor manahipun wonten ing ngarsanipun Gusti Allah lan mirsani saha mangertosi kados pundi pakaryan punika sampun kaalang-alang déning kabutanan pamikiran lan atosing manahipun.” Manuscript Releases, jilid 14, 107–111.

Apa ta kang wus ngasilaké sawijining kapemimpinan kang ngetokaké pambrontakan kang mangkono cethané ing taun 1888, nganti Sister White mbandhingaké iku karo pambrontakané Korah, Dathan, lan Abiram? Wangsulane mesthi dumunung ana ing pambrontakan taun 1863, kang nyawisaké dalan tumrap apa kang dipangandikakaké marang Ezekiel yèn bakal ana piala-piala kang luwih gedhé manèh. Nampik “pitung wektu,” ing Imamat rong puluh enem, lan ngenalaké sawijining bagan palsu, bakal nuwuhaké kabutuhan kanggo nyengkuyung barang palsu taun 1863 mau. Mulané, Miller bakal nyawang permata-permatané kasebar lan ketutupan rereged sarta permata lan dhuwit recehan palsu. Paribasan kadonyan ngendika, “sajarah ditulis déning para pamenang.”

Sanadyan sajatine dudu para pamenang, wong-wong sing mimpin gréja Adventis Laodikia wis ngentèkaké wektu lan upaya kanggo mbangun sawijining narasi sajarah kang nyokong pambrontakan sing saya mundhak sajrone patang generasi, minangka upaya kanggo nempataké pambrontakan mau ing sawijining cahya kang adoh saka sajarah nyata sing kacathet déning para malaékat swarga. Owah-owahan sajarah iku minangka ciri khas utama para Yesuit saka Gréja Katulik, lan révisionisme sajarah wis dadi pakulinan lan dagangané

para sejarawan Adventis Laodikia. Apa sing ditulis ing dina-dina iki déning “para sejarawan” Adventis Laodikia bab sesi Konferènsi Umum Minneapolis iku minangka tuladha klasik saka révisionisme sajarah.

Mbokmenawa ana sawatara wong pambrontak saka pasamuwan iku sing pungkasané mratobat, nanging sawijining pangecualèn marang paugeran ora mbatalake paugeran iku. Dhik White dipréntah supaya tetep ana ing kono lan nyathet pasamuwan mau, amarga pambrontakané Korah, Datan, lan Abiram lagi kaulang maneh. Tumrap para sejarawan Adventis, ngonstruksi paseksi iku ngubengi pitakonan apa piwulang bab kabeneran marga saka pracaya iku dipahami utawa ora dipahami, ditampik utawa ora ditampik, utawa sawisé iku ditampa, iku ateges nyingkiri paseksi kang kaimpèn kang nyatakake ana sawijining pambrontakan sing ditipèkaké déning Korah, Datan, lan Abiram.

Sapa ing antarané telu wong pambrontak mau sing miturut cathetané Musa banjur mratobat lan ditampa bali ing kalungguhan kapamimpinan bebarengan karo Musa?

“Korah, roh utama ing gerakan iki, iku wong Lewi saka kulawarga Kehat lan seduluré Musa; dhèwèké iku wong sing nduwèni kaprigelan lan pangaribawa. Sanadyan wus katetepaké kanggo nglayani kémah pasamuwan, dhèwèké dadi ora marem marang kalungguhane lan kepéngin nggayuh kaluhuran imam. Panyandhang marang Harun lan brayaté bab jabatan imam, kang biyèn tumiba marang anak lanang pambarep saka saben kulawarga, nimbulaké drengki lan rasa ora marem, lan sawatara wektu Korah wus kanthi sesidheman nentang panguwasané Musa lan Harun, sanadyan durung wani nindakake tumindak pambrontakan kanthi kabuka. Ing wekasané dhèwèké ngandhut rancangan kang kendel kanggo nggulingaké panguwasa sipil lan panguwasa agama bebarengan. Dhèwèké ora kekurangan wong-wong sing padha sarujuk. Cedhak kémahé Korah lan para Kehati, ing sisih kidul kémah pasamuwan, ana papan pamedharané taler Ruben, lan kémahé Datan lan Abiram, loro pangeran saka taler iki, mapan cedhak karo kémahé Korah. Para pangeran iki kanthi gampang mèlu ing rancangané kang kebak ambisi. Awit padha turun saka anak lanang pambarep Yakub, padha ngakoni yèn panguwasa sipil iku dadi haké, lan padha netepaké arep padha nuduhake bebarengan karo Korah kaluhuran kaimaman.”

Kaananing pangrasa ing satengahing bangsa iku ndhukung rancangané Korah. Ing paiting kuciwa, mamang-mamangé biyèn, rasa meri, lan sengité wus bali manèh, lan sapisan manèh pangrungoné diarahaké marang pamimpiné kang sabar. Bangsa Israèl tansah saya kelangan pangrasa marang kasunyatan yèn wong-wong mau ana ing sangisoring tuntunan ilahi. Wong-wong mau lali yèn Malaékating prejanjian iku Pamimpiné kang ora katon, yèn, kaselubung déning tugu méga, rawuhipun Kristus lumampah ana ing ngarepé wong-wong mau, lan yèn saka Panjenengané Musa nampani sakehing pituduhé.

“Wong-wong mau ora gelem nyerah marang putusan kang nggegirisi manawa padha kabèh kudu mati ana ing ara-ara samun; mula padha siyaga nyekel saben alesan kanggo pracaya manawa dudu Allah, nanging Musa, kang nuntun wong-wong mau lan kang wus

ngumumaké paukimané. Upaya sing paling becik saka wong kang paling alus budi ing salumahing bumi ora bisa nyirep pambangkangané bangsa iki; lan sanadyan tandha-tandha bebenduné Allah marang kasasarane biyèn isih katon cetha ana ing ngarepé wong-wong mau lumantar barisan-barisané kang pecah lan cacahé kang wis kurang, wong-wong mau ora nglebetaké piwulang iku ing sajroning atiné. Manèh wong-wong mau kasirep déning panggodha.” Patriarchs and Prophets, 395, 396.

Adventisme Laodikiawi wiwit ing taun 1856, lan ing taun 1863 dadi pasamuwan Adventis Laodikiawi sing kadhaftar kanthi sah. Kaya kang wis kaandharake sadurunge ing artikel-artikel sadurungé, ora ana paseksi ilahi sing negesake manawa Laodikia tau dislametake. Laodikia ora bisa dislametake kejaba yèn mratobat saka kahanané, lan nampa pengalaman kang dilambangaké déning Filadelfia. Laodikia iku sawijining umat kang diadili, yaiku kanthi dimuntahaké metu saka cangkemé Pangéran. Minangka pasamuwan Laodikia, ilham negesake manawa pasamuwan iku wis katetepaké kanggo ngumbara ana ing ara-ara samun kaya déné Israèl kuna.

Sapa ing antarané para pambrontak Israel kuna sing ngumbara ing ara-ara samun patang puluh taun banjur lumebu ing Tanah Prajanjian? Ora ana siji nyawa waé, lan pangumbaraané iku dados pralambang pangumbarané Israel modhèren.

Pambrontakané Korah, Dathan, lan Abiram (kang nglambangaké pambrontakan taun 1888), dhasaré ana ing ora gelemé wong-wong mau nampani paukiman marang umat kang netepaké yèn wong-wong kuwi kudu nglambrang patang puluh taun ana ing ara-ara samun. Pambrontakan taun 1888 uga dhasaré ana ing panampikan para pimpinan marang pangandika paukiman kang nandhani wong-wong mau minangka Laodikia lan netepaké yèn wong-wong mau kudu nglambrang manèh pirang-pirang taun ana ing ara-ara samun amarga pambangkangané.

“Piwulang kang kaparingake marang kita lumantar A. T. Jones lan E. J. Waggoner iku yaiku piwulanging Allah kanggo pasamuwan Laodikia, lan cilaka tumrap sapa waé sing ngakoni pracaya marang kayektèn nanging ora nggambarake marang wong liya sorot-sorot kang kaparingake déning Allah.” *The 1888 Materials*, 1053.

Para priya kuna, sing mesthine dadi para pengreksa umat ing taun 1888, pracaya yèn dhèwèké “sugih lan saya kapenuhan bandha”. Ing artikel sabanjuré, kita bakal nimbang apa sing njalari kawontenan iki sadurungé taun 1888.

“Nyawaku dadi sedhik banget nalika weruh sepira cepete sawatara wong sing wis nampani pepadhang lan kayekten bakal nampa panyasating Iblis, lan kasengsem marang kasucèn palsu. Nalika manungsa nyimpang saka tengger-tengger wates sing wis katetepaké déning Gusti supaya kita bisa mangertèni kalungguhan kita kaya dene wis katandhani ing wangsit, wong-wong iku padha lunga tanpa ngerti menyang ngendi.”

“Aku mangu-mangu manawa pambrontakan kang sajati iku tau bisa diobati. Sinawa ana ing Patriarchs and Prophets bab pambrontakané Korah, Datan, lan Abiram. Pambrontakan iki nyebar amba, kalebu luwih saka rong wong. Pambrontakan iku

dipandhegani déning rong atus sèket para panggedhé pasamuwan, wong-wong kang misuwur. Sebuta pambrontakan kanthi jenengé kang satemené lan murtad kanthi jenengé kang satemené, banjur tetimbangan manawa pengalaman umat Allah ing jaman kuna, kanthi kabèh ciri-ciriné kang njalari kabotan, wis kacathet kanthi setya supaya mlebu ing sajarah. Kitab Suci mratelakake, ‘Kabèh prakara iki ... katulis kanggo pepéling tumrap kita, kang marang kita wis tumeka wekasaning jagad.’ Lan manawa para priya lan para wanita kang duwe kawruh bab kayekten kapisah nganti mengkono adohé saka Pamimpin Agungé, nganti padha njupuk pamimpin agunging murtad lan nyebut dhèwèké Kristus Kabeneran Kita, iku amarga wong-wong mau durung nyilem jero menyang tambang-tambanging kayekten. Wong-wong mau ora bisa mbedakaké bijih kang aji saka bahan kang asor.”

“Wacanan pepéling-pepéling sing katuduhaké kanthi lubèr ana ing Sabdaning Allah gegayutan karo para nabi palsu sing bakal mlebu nggawa piwulang-piwulang sesaté, lan manawa bisa bakal nyasaraké malah para pinilih piyambak. Kanthi pepéling-pepéling iki, yagéne pasamuwan ora mbedakaké sing palsu karo sing sajati? Wong-wong sing kanthi cara apa waé wis kasasar kaya mangkono kudu andhap-asor ana ing ngarsané Allah, lan kanthi tulus mratobat, amarga wong-wong mau kanthi mangkono gampang banget katuntun tumuju ing kesasar. Wong-wong mau ora bisa mbedakaké swarané Sang Pagon sejati karo swarané wong liya. Kabèh wong kang mangkono iku padha nyemak manèh bab iki sajroning pengalamané.”

“Luwih saka satengah abad Gusti Allah sampun maringi cahya dhateng umatipun lumantar paseksi-paseksi saking Rohipun. Sasampunipun sadaya wekdal punika, punapa lajeng dipunsisihaké dhateng sawatawis tiyang lan garwanipun piyambak kanggé mbikak kasunyatan tumrap pasamuwan para pitados kabèh, kanthi mratelakakaken bilih Ibu White punika satunggaling penipu lan panyasat? ‘Saking wohipun, kowé bakal padha wanuh marang wong-wong mau.’”

“Sapa waé kang bisa nglirwakaké kabèh bukti kang wis diparingaké déning Allah marang wong-wong mau, lan ngowahi berkah iku dadi ipat-ipat, kuduné padha gemeter ngenani kaslametaning nyawané dhéwé. Kandhilé bakal dipundhut saka panggonané kajaba manawa padha mratobat. Pangéran wis dipoyoki. Panji bebener, yaiku pawarta malaékat kapisan, kapindho, lan katelu, wis ditinggal nganti kesèrèt ing lebu. Menawa para juru jaga dibiarké nyasaraké umat kanthi cara mangkono, Allah bakal ngetrapaké tanggung jawab marang sawatara jiwa marga saka kurangé katrampilan pambédha kang landhep kanggo mangertèni panganan apa kang diparingaké marang pepanthané.”

“Panyimpangan saka iman wis tau kelakon, lan Gusti wis nglilani prakara-prakara kang kaya mangkono tuwuh ing jaman biyèn supaya nedahaké sepira gampangé umaté kesasar nalika padha gumantung marang tembungé manungsa tinimbang nлити Kitab Suci déwé, kaya para wong Berea kang luhur budi, kanggo mriksa apa prakara-prakara iki pancèn mangkono. Lan Gusti wis nglilani prakara-prakara kang kaya mangkono kelakon supaya pepènget bisa diparingaké yèn prakara-prakara kaya mangkono bakal kelakon.

“Pambrontakan lan murtad ana ing sajroning hawa piyambak sing kita ambegan. Kita bakal kaprabawan déning iku kajaba manawa kanthi pracaya kita nggantungi jiwa kita sing tanpa daya marang Kristus. Manawa manungsa saiki wus mangkono gampang kesasar, kepriyé anggoné bakal tetep jejeg nalika Sétan niru dadi Kristus lan nindakaké kaélok-an-kaélok-an? Sapa sing bakal ora kegoyah déning panyalahgambarané nalika semana—ngakoni yèn dhèwèké iku Kristus, déné satemené mung Sétan sing njupuk rupa lan pribadi Kristus, sarta katoné nindakaké pakaryan-pakaryané Kristus? Apa sing bakal nyegah umaté Allah supaya ora masrahaké kasetyané marang kristus-kristus palsu? ‘Aja mèlu wong-wong mau.’”

“Piwulang-piwulang iku kudu dimangertèni kanthi cetha. Wong-wong sing ditampa kanggo martakaké kayektèn kudu kacingkrang; temah prauné bakal tetep tahan marang badai lan prahara, awit jangkar iku nyekel wong-wong mau kanthi kukuh. Pangapusan bakal saya mundhak, lan kita kudu nyebut pambrontakan miturut jenengé sing satemené. Kita kudu ngadeg kanthi sandhanganing perang kang jangkep. Ing pasulayan iki kita ora mung ngadhepi manungsa, nanging para panguwasa lan kakuwatan. Kita ora gumulat nglawan daging lan getih. Ephesians 6:10–18 prayoga diwaca kanthi teliti lan kanthi ngesanaké ing pasamuwan-pasamuwan kita.” Notebook Leaflets, 57, 58.